

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	128
Land:	Elfenbenskysten
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Landinformationsenheten. Politiska läget september 2011 – januari 2012
Udgivet:	30. januar 2012
Optaget på baggrundsmaterialet:	28. marts 2012

2012-01-30

Fråga-svar

Elfenbenskusten. Politiska läget september 2011-januari 2012.

Fråga

Information om det politiska läget och säkerhetssituationen idag.

Hur är den nuvarande säkerhetssituationen för Gbagbo-trogna?

Svar

Bakgrund

Enligt uppgift har det förekommit brott mot de mänskliga rättigheterna riktade mot både Gbagbo-anhängare och Ouattara-anhängare. Gbagbos regering skapade, och uppmuntrade skapandet av miliser i de västra delarna av landet, och de etniska grupperna Malinké och Diola från norr skapade också miliser, s.k. "Dozos". Alla dessa miliser begick brott mot de mänskliga rättigheterna (Amnesty International, 2011-05, s. 32). Från mitten av maj 2011 och framåt var de flesta brotten emellertid begångna av Ouattara-anhängare (Amnesty International, 2011-07-28, s. 15) och efter regimskiftet är det t.ex. Guéré¹ som flytt och fruktar repressalier samt att deras land kommer att ockuperas (IRIN, 2011-08-18).

Den bakomliggande orsaken till osäkerheten i bland annat de västra delarna av landet är frågan om "Ivoirité" och tillgång och kontroll över mark för jordbruk, dvs. vem som är infödd eller urinvånare, och vem som är inflyttad eller bosättare och därtill vem som har rätt att äga land (Amnesty International, 2011-07-28, s. 11). Ny lagstiftning om äganderätt av land introducerades 1998 och privilegierade ivorianska medborgare till skillnad från jordbrukare med utländskt ursprung, vilket stegrade konflikten mellan

¹ Folkgruppen Guéré är betraktad som anhängare till Gbagbo och folkgruppen Diola som anhängare till Ouattara (Amnesty International, 2011-02-22)

Krou (däribland Gbagbos etniska grupp Bété och Guéré) och bland annat Diolafolket från norr (Landinfo 2006, s. 22). Frågan om ”ivoirité” har också används politiskt i Abidjan, nyligen bland annat genom att Gbagbo benämnde Ouattara som en ”utländsk kandidat” inför valet 2010 (Amnesty International 2011-05, s. 14).

Situationen september 2011

IRIN (2011-09-06) rapporterar om ivorianska flyktingar, tillhörande den etniska gruppen Guéré eller Krahn, i östra Liberia som uttrycker rädsla efter att hotbrev om hämndaktioner hade cirkulerat i flyktinglägret.

Committee to Protect Journalists (2011-09-09) uppger att trupper lojala till Ouattara nu har lämnat de kontor för Gbagbo-lojala dagstidningar som de ockuperat.

Enligt Landinfo (2011-08-30, s. 2) har Gbagbo suttit i husarrest² i norr medan många av hans viktigaste anhängare gick i exil i Ghana. Situationen är generellt bättre idag än den var under konflikten i februari-april 2011 och Ouattara har militär kontroll över hela landet genom Forces républicaines de Côte d'Ivoire (FRCI), fastän det förekommer kriminalitet, övergrepp och maktmissbruk bland FRCI-soldater (ibid, s. 2).

Abidjan och västra områden i landet var hårdast drabbade av konflikten under februari-april och efter Gbagbos arrestering i april förekom det hämndaktioner mot Gbagbo-anhängare, vilka minskade under juni, juli och augusti 2011 (ibid, s. 3).

Unga män som anslöt sig till FRCI under konflikten och hjälpte Ouattara har inte fått någon formell betalning och bedriver kriminell verksamhet i Abidjan, genom t.ex. olagliga vägspärrar, för att överleva (IRIN, 2011-07-25).

BBC (2011-08-11) rapporterar att, enligt FN, blev 26 personer dödade genom summariska eller godtyckliga avrättningar och 85 personer blev godtyckligt arresterade eller olagligt fängslade under perioden 11 juli till 10 augusti. Dessa handlingar hände i de södra och västra delarna av landet och var enligt vittnen främst utförda av FRCI (ibid).

BBC (2011-08-25) uppger att enligt talesmannen för FN i Elfenbenskusten, rapporterades det om tre fall av summariska avrättningar utförda av FRCI i Sassandra, San Pedro (båda i sydvästra Elfenbenskusten)³, och i Yopougon

² I november 2011 flögs Gbagbo till den internationella brottmålsdomstolen i Haag där han är åtalad för brott mot mänskligheten (Guardian, 2011-12-06).

³ UN. Cartographic Section, Côte d'Ivoire, 2009-06

<http://www.un.org/depts/Cartographic/map/profile/cotedivoire.pdf> (Hämtad 2011-09-22)

(stadsdel i västra Abidjan)⁴. De anklagade förövarna i Sassandra har blivit arresterade (ibid).

Situationen januari 2012

Trots en viss förbättring är situationen känslig, framförallt är myndighetsskyddet svagt och i obalans (International Crisis Group (IGC), 2011-12-16, s. 1). Många tycker att rättsproceduren är ensidig som bara åtar Gbagbo-anhängare, klyftor mellan samhällen kvarstår och många är för rädda för att återvända och ser inte fram emot parlamentsvalet (IRIN, 2011-12-01). Parlamentsvalet den 11 december var lugnt med lågt deltagande, men incidenter förekom istället under valkampanjen som ledde upp till valet, vilket påminner om att politiskt våld fortfarande är aktuellt (IGC, 2011-12-16, s. 1). Inga övergrepp begångna av de Ouattara-trogna styrkorna har varit föremål för åtal än, fastän vissa misstänks starkt för grova brott, har bara anhängare till Gbagbo hittills ställts inför rätta (ibid), även om Ouattara har lovat att övergrepp begångna utav alla sidor ska undersökas (IRIN, 2011-12-01). Det internationella samfundet uttrycker svårigheten att få de förra rebellstyrkorna, som nu lyder under en demokratiskt vald president, att förstå att det är dags att återställa statsauktoriteten och inte att fira den slutliga segern och att tillåta fortsatta övergrepp (IGC, 2011-12-16, s. 1). Enligt IRIN (2011-12-01) har före detta krigsherrar, varav vissa misstänks ha begått krigsbrott, tillsatts på höga positioner inom den nya armén.

Det låga parlamentsvaldeltagandet skulle kunna förklaras av att Front populaire ivoirien (FPI), Gbagbos parti, utlyste en bojkott av valet, men deltagandet var även lågt i delar där FPI har starkt stöd (IGC, 2011-12-16, s. 3). Det låga deltagandet kan även förklaras av folks fortfarande färsk minne av eftervalsvåldet och också av det traditionellt låga valdeltagandet i andra val än presidentval i Elfenbenskusten (ibid).

Armén och polisen har problem med bland annat splittringar, en obalanserad hierarki och ett underskott av resurser (ibid, s. 8). Vissa väpnade grupper, så kallade ”volontärer” vars antal inte är tydligt, som anslöt sig till Ouattaras styrkor i mars och april 2011, utgör kärnan av de kriminella problem som finns inom säkerhetsstyrkor eller tillhörande element, framförallt för att de flesta inte får betalt och därför engagerar sig i brottslig verksamhet i form av till exempel vägspärrar och utpressning av civila för att överleva, detta framförallt på landsbygden (ibid, s. 9).

Sedan de så kallade ”Dozos” kom ner från norr och anslöt sig till Ouattara-styrkorna under konflikten, har de installerat sig i väst där de har beslagtagit

⁴ Le Monde, Côte d'Ivoire : Yopougon, dernier bastion pro-Gbagbo à Abidjan, sous contrôle, 2011-04-05 http://www.lemonde.fr/afrique/article/2011/05/04/cote-d-ivoire-yopougon-dernier-bastion-pro-gbagbo-a-abidjan-sous-contrôle_1517097_3212.html (Hämtad 2011-09-22)

och exploaterat mark som inte tillhör dem och spridit fruktan inom den lokala guéré-befolkningen, samt varit inblandade i minst två våldsamma incidenter av etnisk karaktär i november 2011 (ibid, s. 10). De västra delarna av landet är de mest instabila och spänningar mellan samhällen är fortfarande starka och kan leda till alvarligt våld (ibid, s. 15). IRIN (2011-12-01) uppger att större delen av västra Elfenbenskusten fortfarande är laglös. En representant för International Committee of the Red Cross (ICRC) (2012-01-19) säger att även om våldet i stort sett har upphört, så är det humanitära behovet fortfarande stort i de västra delarna av landet.

Incidenter november 2011 - januari 2012

This Day Live (2011-11-04) uppger att enligt FN blev fyra dödade i de västra delarna av Elfenbenskusten när medlemmar av den etniska gruppen bete, den förre presidenten Gbagbos etnicitet, drabbade samman med medlemmar av den etniska gruppen baoule som stödde Ouattara.

Agence France Presse (2011-12-08) rapporterar om isolerade incidenter som provocerats fram i relation till beväpnade män runt kandidater under valkampanjen inför parlamentsvalet.

Reuters (2011-12-19) rapporterar om en man som dödats av soldater efter att ha försökt undvika en vägsärr i västra Elfenbenskusten och att detta ska ha framkallat en attack mot ett militärläger dagen efter där skottlossning från militären dödade fem. Sju ”volontär”-soldater arresterades enligt Ouattaras order om att arrestera disciplinerade element inom armén (ibid).

Flera människor skadades under incidenter i samband med det före detta regerande partiets möte den 21 januari i Abidjan (UN News Service, 2012-01-21).

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda av Migrationsverkets landinformationsenhet under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

Agence France Presse (via Factiva), *Côte d'Ivoire: "incidents" provoqués par "hommes armés" autour des candidats (ONU)*, 2011-12-08 (Hämtad 2012-01-24)

Amnesty International, *Côte d'Ivoire mission report*, 2011-02-22
<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4d63620b2.pdf> (Hämtad 2011-09-07)

Amnesty International, *They looked at his identity card and shot him dead: Six months of post-electoral violence in Côte d'Ivoire*, 2011-05
<http://www.migrationsverket.se/include/lifos/dokument/www/110525302.pdf>
 f (Hämtad 2011-09-07)

Amnesty International, *We want to go home but we can't: Côte d'Ivoire's continuing crisis of displacement and insecurity*, 2011-07-28
<http://www.migrationsverket.se/include/lifos/dokument/www/110901302.pdf>
 f (Hämtad 2011-09-07)

BBC Monitoring, *UN mission in Cote d'Ivoire reports three cases of summary execution*, 2011-08-25 (Hämtad 2011-09-22)

BBC, *Ivory Coast conflict: UN says 26 executed in a month*, 2011-08-11
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-14495336> (Hämtad 2011-09-22)

Guardian, *Laurent Gbagbo appears at The Hague to face trial*, 2011-12-06
<http://www.guardian.co.uk/world/2011/dec/06/laurent-gbagbo-trial-the-hague> (Hämtad 2012-01-30)

International Committee of the Red Cross (ICRC), *Côte d'Ivoire: the difficult return of refugees and other displaced people*, 2012-01-19
<http://www.icrc.org/eng/resources/documents/update/2012/cote-d-ivoire-update-2012-01-19.htm> (Hämtad 2012-01-25)

International Crisis Group (ICG), *Côte d'Ivoire : poursuivre la convalescence*, 2011-12-16
<http://lifosintern.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=36149> (Hämtad 2012-01-24)

IRIN, *Analysis: Côte d'Ivoire one year on*, 2011-01-12
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=94353> (Hämtad 2012-01-24)

IRIN, *COTE D'IVOIRE-LIBERIA: Shoring up border security*, 2011-09-06
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=93663> (Hämtad 2011-09-16)

IRIN, *Finding peace after power shift*, 2011-08-18
http://www.ecoi.net/local_link/200089/304669_en.html (Hämtad 2011-09-08)

IRIN, *COTE D'IVOIRE: Ex-combatant street youths demand payment*, 2011-07-25
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=93323> (Hämtad 2011-09-22)

Landinfo, *Elfenbenskysten: Sikkerhetssituasjonen pr. august 2011*, 2011-08-30
http://www.landinfo.no/asset/1736/1/1736_1.pdf (Hämtad 2011-09-22)

Landinfo, *Côte d'Ivoire: Ethnicity, Ivoirité and Conflict*, 2006-11-02
http://www.landinfo.no/asset/514/1/514_1.pdf (Hämtad 2011-09-07)

Reuters (via Factiva), *Six personnes tuées par des soldats en Côte d'Ivoire*, 2011-12-19 (Hämtad 2012-01-24)

This Day Live, *UN: Four More Dead in Western Cote d'Ivoire Clashes*, 2011-11-04
<http://www.thisdaylive.com/articles/un-four-more-dead-in-western-cote-d-8217-ivoire-clashes/101994/> (Hämtad 2012-01-24)

UN News Service, *Côte d'Ivoire: UN condemns violence during meeting of former ruling party*, 2012-01-21
<http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=40998&Cr=ivoire&Cr1=>
 (Hämtad 2012-01-25)